

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 101/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. Ď., B., toho času vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 30 PP 53/2008, Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 33 PP 68/2008, Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. GR ZVJS-4-426/21/2008 a Krajského súdu v Prešove pri rozhodovaní o návrhu na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2009 doručená sťažnosť Ing. P. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie

svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Okresného súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 PP 53/2008, Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 33 PP 68/2008, Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. GR ZVJS-4-426/21/2008 a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pri rozhodovaní o návrhu na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

Zo sťažnosti vyplýva predovšetkým to, že 20. apríla 2008 podalo Občianske združenie c., B. (zastúpené sťažovateľom), okresnému súdu návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak okresný súd o tomto návrhu nikdy nerozhodol, pretože po odročení verejného pojednávania 20. júna 2008 zaslal spis na „základe miestnej príslušnosti v zmysle § 417 ods. 1 TP...“ Okresnému súdu Prešov, o čom sťažovateľ a upovedomil „listom zo 14. 8. 2008“.

Okresný súd Prešov 13. októbra 2008 uznesením sp. zn. 33 PP 68/2008 nevyhovel návrhu a neprepustil sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ podal sťažnosť proti tomuto uzneseniu priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí.

Sťažovateľ tvrdí, že „v zmysle § 415 ods. 3 TP súd rozhodne o návrhu na podmienené prepustenie najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

O predmetnom návrhu nebolo do dnešného dňa rozhodnuté s konečnou platnosťou.

Sťažovateľ má za to, že ani on a ani navrhovateľ ich konaním nezapríčinili prieťahy v súdnom konaní. Na jedinú výzvu súdu reagoval sťažovateľ obratom.“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že porušenie svojich označených práv generálnym riaditeľstvom vidí v tom, že ho premiestnilo na základe rozhodnutia z 11. júla 2008 z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. do iného ústavu v P. (oddelenie v S.), pričom

neuviedlo žiadny závažný dôvod. Takýto postup podľa neho „hraničí so svojvôľou a šikanovaním odsúdeného a aj v jeho dôsledku došlo k prietahom v predmetnom konaní“. Následne na jeho žiadosť v zmysle „zákona o informáciách“ mu dosiaľ neodpovedalo, preto podal žalobu na Krajskom súde v Bratislave, kde sa vedie konanie pod sp. zn. 4 S 150/08.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich práv tiež v tom, že ministerstvo „ako ústredný orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patria všetky vyššie označené subjekty, doposiaľ žiadnym zákonným a ani podzákonným spôsobom neupravilo postup ním riadených subjektov v obdobných prípadoch, a teda významným spôsobom svojím nekonaním prispelo k prietahom v predmetnom konaní...

Taktiež je potrebné uviesť, že v dôsledku neprimeranej dĺžky konania, ktorá niekoľkonásobne prekročila zákonom stanovenú 2-mesačnú lehotu, sa zásadným spôsobom zmenil právny stav veci.

Predmetom pôvodného návrhu na podmienené prepustenie, uvedeného ako dôkaz č. 1, bolo podmienené prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava 1 dňa 11. 4. 2005, sp. zn. 5 T 104/04, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. 5. 2007, sp. zn. 3 To 23/2007.

Dňa 30. 10. 2008 (t. j. po viac ako 4 mesiacoch po uplynutí zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na podmienené prepustenie) bol však sťažovateľ odsúdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 To 2/2008, na súhrnný trest odňatia slobody vo vyššej výmere, v dôsledku čoho došlo k zmene formálnej podmienky pre podmienené prepustenie, t. j. doby výkonu trestu, po vykonaní ktorej je možné rozhodovať o podmienenom prepustení.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Trnava porušil práva Ing. P. Ď. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nerozhodnutím o návrhu na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, sp. zn. 30 PP 53/2008.

2. Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže porušilo práva Ing. P. Ď.

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to tým, že bez riadneho dôvodu premiestnilo Ing. P. Ď. do iného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čím významne prispelo k nerozhodnutiu o návrhu na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, sp. zn. GR ZVJS-4-426/21/2008.

3. Okresný súd Prešov a Krajský súd v Prešove porušili práva Ing. P. Ď. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nerozhodnutím o návrhu na jeho podmiennečné v prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, sp. zn. 30 PP 53/2008.

4. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky porušilo práva Ing. P. Ď. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to tým, že nedostatočne upravilo podmienky pre premiestňovanie odsúdených iného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čím významne prispelo k nerozhodnutiu o návrhu na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

5. Okresný súd Trnava je povinný zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže je povinné zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Okresný súd Prešov je povinný zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

9. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je povinné zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie 10.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

1. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 30 PP 53/2008, Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 33 PP 68/2008 a generálneho riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. GR ZVJS-4-426/21/2008 pri rozhodovaní, resp. nerozhodovaní o návrhu na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

V kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie označených práv - nerozhodnutie o návrhu sťažovateľa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (mutatis mutandis I. ÚS 6/03, II. ÚS 462/08).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ dozvedel, že okresný súd o uvedenom návrhu rozhodovať nebude, teda o inom zásahu okresného súdu. Keďže okresný súd sťažovateľovi 14. augusta 2008 oznámil, že o návrhu občianskeho združenia zastúpeného sťažovateľom (teda o jeho návrhu) rozhodovať nebude, sťažovateľ sa o namietaných porušeníach jeho označených práv mohol dozvedieť najneskôr, keď mu bol tento list doručený, t. j. v auguste 2008.

Obdobne sa to týka aj vo vzťahu k postupu generálneho riaditeľstva (sťažovateľ sa dozvedel o rozhodnutí generálneho riaditeľstva z 11. júla 2008 najneskôr 15. júla 2008, keď bol premiestnený do iného ústavu na výkon trestu odňatia slobody) a vo vzťahu k postupu (rozhodnutiu) Okresného súdu Prešov ešte 13. októbra 2008, pretože tento uvedeného dňa rozhodol na verejnom zasadnutí tak, že „návrhu“ na podmiennečné prepustenie sťažovateľa nevyhovelo.

Pretože predmetná sťažnosť bola podaná na ústavnom súde v čase (23. januára 2009), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný

súd jeho sťažnosť z uvedených dôvodov vo vzťahu k označeným porušovateľom odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. V ďalšej časti sťažnosti namieta sťažovateľ porušenie svojich práv postupmi krajského súdu (ktorého konanie však v sťažnosti neoznačil a sťažnosť vo vzťahu k nemu ani vôbec neodôvodnil) a ministerstva, ktoré sa podľa neho podieľalo na priet'ahoch v konaní tým, že *„doposiaľ žiadnym zákonným a ani podzákonným spôsobom neupravilo postup ním riadených subjektov v obdobných prípadoch“*.

Keďže v tejto časti (vo vzťahu ku krajskému súdu) návrh neobsahuje zákonom predpísané náležitosti ustanovené v § 20, § 49, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde a vo vzťahu k ministerstvu sa javí už na prvý pohľad zjavne neopodstatnený (pretože v danom prípade existuje množstvo právnych noriem upravujúcich postupy namietaných porušovateľov, ktorými sa musia riadiť napr. Trestný poriadok, zákon o výkone trestu odňatia slobody a podobne), ústavný súd odmietol jeho sťažnosť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí vo vzťahu ku krajskému súdu a ako zjavne neopodstatnenú vo vzťahu k ministerstvu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu stratilo už opodstatnenie, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa (napr. o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2009